

عوامل تهدید کننده ایمنی در پروژه های عمرانی ایران

داود جوان فلاح* ۱

۱- داود جوان فلاح، اردبیل کارشناسان artavil.abadgaran@gmail.com

چکیده

با مقایسه آمار حوادث مرگبار در کارگاههای ساختمانی ایران با سطح جهانی مشخص گردید که میزان تلفات در ایران بسیار بالاتر از حد جهانی می باشد که با بررسی های به عمل آمده متخصصان و کارشناسان ایمنی بیان کردند که مهمترین عوامل در ایجاد حوادث ایمنی مربوط به عوامل انسانی و شرایط اقتصادی می باشد مهمترین استراتژی ها جهت کاهش عوامل تهدید کننده ایمنی "کنترل دقیق عملیات در تمامی مراحل پروژه (برنامه ریزی، اجرا، نظارت و ...)" نظارت می باشد. مهمترین موانع در بهبود ایمنی "مشکلات اقتصادی پروژه ها" و "بی تجربگی و عدم تخصص عوامل کاری" بیان شده است. همچنین با بررسی های صورت گرفته نظر اکثر پاسخ دهندگان بر این بود که کمبود و ضعف قانون در زمینه ایمنی در کشور وجود ندارد. این مطالعه به واسطه ی یک پرسشنامه ی مجازی در محیط مخصوص گوگل فرم (Google Form) تهیه و به پاسخ دهندگان ارسال شده است. در پرسشنامه؛ عوامل تهدید کننده ی ایمنی، استراتژی های کاهش حوادث ایمنی، انگیزه ها و موانع موجود در بهبود ایمنی پروژه های عمرانی مورد ارزیابی قرار گرفته است. یافته ها نشان داده اند که ایجاد محیط امن و رعایت ایمنی در اولویت کاری کارفرمایان، مشاوران و پیمانکاران قرار دارد ولی مشکلات اقتصادی و بی تجربگی و عدم تخصص عوامل و همچنین ضعف در سیستم آموزشی مانع از آن گردیده است.

واژگان کلیدی: عوامل تهدید کننده ایمنی، پروژه های عمرانی، pmbok

۱- مقدمه

براساس تحقیقات صورت گرفته نرخ مرگ و میر در صنعت ساختمان پس از صنعت معدن بیشترین آمار را به خود اختصاص داده و همچنین نرخ جراحت در صنعت ساختمان از تمام صنایع بیشتر بوده است. آمار سازمان کار و امور اجتماعی ایران سهم حوادث مرگبار در کارگاههای ساختمانی ایران را ۴۶٪ کل حوادث بیان کرده در حالیکه آمار جهانی این بخش ۱۷٪ می باشد [۱] که این امر ضرورت انجام تحلیل و ارزیابی خطرهای ایمنی با روش های نوین را بیشتر آشکار ساخته است.

تاریخچه پیدایش و توسعه ایمنی و بهداشت حرفه ای

نخستین بار سقراط (Hippicratis) در سده چهارم پیش از میلاد مسمومیت کارگران با سرب را تشخیص داد. پلنی (Plany) در سده نخستین پس از میلاد خطرات سولفور روی را بازشناخت و توصیه کرد که افراد برای جلوگیری از خطرات گرد و غبار از ماسک تنفسی استفاده کنند و خود را در کیسه ای بپوشانند. نخستین کتاب معتبر در طب در سال ۱۷۰۰ به سویل رامازینی (Ramazzini) که او را پدر طب کاری می نامند منتشر شد. او نخستین فردی بود که به پزشکان توصیه کرد در ضمن پرسش های خود از بیمار، پیشه او را نیز جویا شوند. مباحث ایمنی بعد از انقلاب صنعتی به دلایل افزایش آمار مرگ و میر کارگران مطرح گردید و سپس مسائل زیست محیطی نیز با توجه به شرایط حاد آن زمان مطرح گردید.